

DEO OPTIMO MAX.
UNI ET TRINO,
VIRGINI DEIPARÆ, ET S. LUCÆ
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda, in Scholis Medicorum, die Jovis
decimâ octavâ Decembris M. DCC. XXXII.

M. ROBERTO-HUBERTO LINGUET,
Doctore Medico, Præside. *autore.*

An à placido Intestinorum motu perfecta Chyli secretio?

I.

A est corporis humani conditio, ut præceps in interitum in-
desinenti passu ruat. Natura illud jugiter intendit, ut quoti-
diana illius damna reparat, ipsumque fractum ac debilitatum
reficiat. Ut illum assequatur scopum nihil ipsi est antiquius,
quàm ut utile ab inutili secernat, hoc foràs amandando, il-
lud vetò servans in usum. Quemadmodum sine nutritione ne-
que generatio corporis, neque ejus perfectio & vita consistere potest,
sic neque nutritio sine secretionibus. Particularum per cutis poros perenniter
effluentium, cæterarumque per varios ductus excernendarum jacturà, per-

petuum imminet Animali Oeconomiae exitum. Hæc variis, quæ quotidie assumimus, refarcitur Alimentis. His opulentibus perpetua nobis est cum morte colluctatio, ipsam quasi Catenis constringimus, eique moras injicimus. Non ab alio derivatur fonte pretiosus ille liquor solus tam solidis quam fluidis partibus reficiendis par, ad ritè functiones obeundas. Etenim Chylo præsentè, vigent omnia, eo absente, omnia collabascunt. Duplicis generis assumimus alimenta, solida nempè & fluida. In Ventriculo & Intestinis ope Salivæ, Bilis, &c. attenuantur, dividuntur, & ad fluiditatem rediguntur. Ipsi dissolutis Alimentofus secernitur humor. Hic ab inutili alimentorum mafsâ foras excernendorum secretus, mechanicâ quâdam singulari fertur in sanguinem.

I I.

CHYLUS tenuis fluidaque est substantia ex alimentis assumptis extracta. Est principium materiale omnium humorum in corpore humano. Tanta est ejus necessitas ut nullum Animal in orbe, ipso absente, vivat. Homo parvo corpore, debilibusque membris præditus, in lucem prodit. Ut confirmetur corpus, solidetur, & ad debitam excrescat amplitudinem, ipsi tribuendus succus nutritius. Hic non nisi à Chylo repetendus. Ab eo sanguis, vite fons uberrimus, reparatur. Ab eo humorum elapsorum, & partium abrasarum supplementa dimanant. Ast, quâ ratione hoc perficiatur opus, attendas. Alimentorum dissolutioni peragenda adeo necessarius est motus, ut ex quo primum in os fuerunt ingesta, indefinente motu ferantur. Cibus ore assumptus masticatur, dentibus & potissimum molaribus confringitur. Lingvæ & Buccinatorum musculorum ope Æsophagi offertur orificio. Illud eodem tempore aperitur per Pharingis Musculos posteriorem ipsius partem attollentes. In Æsophagum injectus Musculi Æsophagæi ministerio, ejusdemque fibrarum orbicularum protruditur in Ventriculum. Ibi varios experitur motus, tum ex parte ipsius Ventriculi, tum Diaphragmatis & Musculorum abdominalium. Variis liquoribus, quibus irroratur Ventriculus, alluuntur alimenta, dissolvuntur, deinde in ductum Intestinales pelluntur, ut ulteriorem adipiscantur divisionem.

I I I.

INTESTINORUM duæ sunt species. Tenuia dicuntur alia, Duodenum, Jejunum, Ileum: Crassa alia, Cæcum, Colum, Rectum. Hæc ad expulsionem fœcum, illa ad ulteriorem Chyli elaborationem dicata. Horum quadruplex observatur Tunica. Membranacea una. Musculosa altera duplici fibrarum ordine Longitudinali & Circulari prædita. Tertia nervea innumeris conspersa glandulis. Quarta demum & interior Villosa. Nihil aliud in ipsâ conspicitur, nisi innumerabilium Villorum congeries, seu minutissimorum Tubulorum qui constrictionis ac dilatationis motu gaudent. Tunica illa Villosa solemne est illud Colatorium, per quod omnis humor ex primis viis ad sanguinem usque defertur, & in universon deinde corpus diffunditur. Intestinorum motus Peristalticus præcipua est Chyli secre-

tionis causa, & ejus in sanguinem progressus. Valvulae *Commissurae* dictae, quae in Tenuibus conspicuae sunt Intestinis, huic progressioni inserviunt plurimum. Impediunt enim ne, facta compressione, chylosus succus in ipsis contentus Lacteorum vasorum orificia, & Intestinorum villos praeterlabatur. Ipsi moram injicit, ut delibator in vasa possit impelli. Sed intellige quanti sit momenti, ut motus, quibus hoc praestantissimum perfolvitur opus, ordinati sint atque compositi.

I V.

INTESTINORUM motus juxta naturam debet esse valde placidus; lenis, & quasi undulatorius. Causam quaeris? hanc accipe. Si alimenta concocta praecipiti nimis cursu donarentur, justo celerius ad ejectionem vergerent. Quid inde? Tenuior tunc & subtilior concoctorum alimentorum portio in villos Intestinales & Lacteorum vasorum orificia non posset infundi, sed statim cum faeculentiori ac rudiori massa foras amandaretur. Cur tot anfractus, tot convolutiones? Eo instituuntur sine, ut albicans ille liquor facile possit a materia crassiore segregari. At, inquis, ubi magna vincenda vis, superandaque resistantia, ibi adit necessè est motus vehemens. Revera motus quo Chyli secretio perficitur, est sat validus, sed non is qui opus impediatur. Intestina v. g. si spasmodicis aut torminibus torqueantur, tunc tunica villosa, valde constringitur, atque inde Chylo denegat aditum, aut si introitus quidam pateat, tunc non nisi tenue liquidum transmittitur. Metuendum idem ferè incommodum vel a nimio, vel a parciore motu. Si enim nimis sint hiantia vasorum Lacteorum oscula, crassior tunc & faeculentior Chyli portio recrementitia fertur in sanguinem. Si verò nimis contracta angustataque, tenuis tantum aquosa pars, remanente utili & alimentosa, ingreditur. Dubitas adhuc? Intuere propriis *λειτουργία* laborantes. Frangunt vires, Marcorum occupat corpus univèrsum. Unde? nisi quia praemotum vehementiore alimenta concoqui nequeunt, sed velut unico tractu a ventriculo ad anum usque praecipiti cursu protruduntur: aut si aliqua fiat ipsorum dissolutio, ita manca, ita est imperfecta, ut Chylus inde extractus itineri sibi dicato non possit insistere.

V.

ET certè, si liceret, plurimos in medium possemus proferre morbos, quorum nulla alia agnoscutur causa, nullum aliud principium, quam vehementior citatiorque motus, dum placidus, lenis, atque temperatus desideratur. Sanitas in verà motuum aequabilitate consistit solida inter & fluida. Si hoc vel illud imperio vincat, perturbantur tum animi, tum corporis functiones. Partium consensus deperditur. Uno verbo evertitur machina, aut saltem ipsius exitum imminet. Sanguis impressae viae immemor, intra suos jam contineri limites impotens, transgreditur, aliasque partes a suis divertit muniis. Quot inde damna? Si Ventriculus, qui prima est Chyli elaborandi culina, motibus afficiatur convulsivis, ipsos

Intestinis, quæ costuræ vices gerunt, communicat. Moras ibi non necent alimenta. Ergo nullam patientur dissolutionem. Ergo aut nullus Chylus, aut saltem minima quantitas suppeditabitur. Sed adfit. Cuinam insistet itineri? Vasa sanguifera Tunicæ villosæ vicina validissimè compressa, ipsam compriment, atque adeò omnis denegabitur aditus paucissimo huic liquori ab alimentis subministrato. Sed è contra supponatur in solidis & in fluidis illa motuum æquabilitas servandæ Animalis œconomix tam necessaria, nulla est futura pars quæ par non sit obeundis functionibus. Succelliva & reciproca constrictionis atque dilatationis vigebit motio.

Ergo à placido Intestinatorum motu perfecta Chyli secretio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

<i>M. Desiderius - Claudius Fremont, Chirurgia Professor.</i>	<i>M. Joannes - Baptista du Bois, Scholarum Professor, Serenissimæ Principis primæ Dotaria de Conty Medicus, & Professor Regius.</i>	<i>M. Joannes - Claudius - Adrianus Helvetius, Regi à Sanctoribus Constitis, Medicus Regis perpetuò ordinarius, Reginaque Medicus Primarius, & è Regiâ Scientiarum Academiâ.</i>
<i>M. Bernardus de Jussieu, Regiâ Scientiarum Academia, Regiæque Societatis Londinensis Socius, & in Horto Regio Botanices Prodemonstrator.</i>	<i>M. Guillelmus - Josephus de l'Epine.</i>	<i>M. Claudius du Cers.</i>
<i>M. Franciscus Mery.</i>	<i>M. Ludovicus - Hieronimus Cosnier.</i>	<i>M. Claudius Vergne.</i>

Proponebat Parisiis ADRIANUS MALAVAL,
Parisius, Baccalaureus Medicus, A. R. S. H. 1732.
à sextâ ad meridiem.